

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Religionskunskap 1

Tema: Moraliska dilemman och rätt och fel i religion

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll: Undervisningen ska behandla centrala etiska begrepp och dilemma inom religionsvetenskapen samt hur olika religioner och livsåskådningar ger svar på frågor kring moral, etik och rätt och fel. Eleverna ska ges möjlighet att reflektera över hur dessa värderingar påverkar konkreta situationer och beslut i individers och grupper liv.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva och diskutera centrala etiska begrepp och dilemman samt analysera hur olika religioner och livsåskådningar kan ha olika synsätt på vad som är moraliskt rätt eller fel.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till moraliska dilemman (10 min)

- Presentera konceptet av moraliska dilemman och varför det är relevant i studiet av religion.
- Fråga eleverna om exempel på moraliska dilemman de har stött på, både i verkliga livet och i media.
- Diskutera kort hur religion kan påverka människors beslut gällande sådana dilemman.

Genomgång av specifika dilemman (15 min)

- Introducera kända moraliska dilemman, som "Trolley problem", och diskutera möjliga lösningar.
- Analysera hur olika religioner skulle kunna hantera dessa dilemman, exempelvis genom deontologisk respekt och utilitaristisk konsekvensanalys.
- Sammanfatta de etiska värderingarna som varje religion kommer med i samband med dessa dilemman.

Gruppdiskussion och case study (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge varje grupp ett specifikt moraliskt dilemma att diskutera, t.ex. frågor kring abort, euthanasia eller påverkan av teknologiska framsteg på etik.
- Låt grupperna diskutera och sammanfatta sina ställningstaganden utifrån både sekulära och religiösa perspektiv.
- Be varje grupp presentera sitt dilemma och sina tankar för klassen.

Sammanfattning och reflektion (5 min)

- Runda av lektionen med en sammanfattning av huvudpunkterna.
- Ställ frågor om hur deras egna värderingar kan ha påverkats av vad de har lärt sig om relationen mellan religion och etik.

Aktivitet

Eleverna får i uppdrag att skriva en reflekterande uppsats (ca 300 ord) om hur en specifik religiös övertygelse har påverkat deras syn på ett moraliskt dilemma, som till exempel miljöfrågor eller medicinska etiska frågor. Beräknad tidsåtgång: 15 minuter.

Exit-ticket

- Vad innebär ett moraliskt dilemma kortfattat? Svar: En situation där man måste välja mellan två eller flera handlingsalternativ som alla har negativa eller positiva moraliska konsekvenser.
- Nämn ett exempel på ett moraliskt dilemma och hur olika religioner skulle kunna hantera det. Svar: (T.ex. Trolley problem, där utilitarismen kan stödja valet av den minst skadliga handlingen, medan en deontologisk syn kan förespråka att inte skada oskyldiga.)
- Hur kan etik och religion kopplas samman? Svar: Religioner erbjuder ofta moraliska riktlinjer och föreskrifter som hjälper troende att fatta beslut i svåra situationer.
- Vilka etiska teorier diskuteras oftast inom religionsetik? Svar: Utilitarism, deontologi, dygdetik.
- Hur har din syn på moral förändrats efter denna lektion? Svar: (Personligt svar utifrån elevens reflektioner.)

Hemläxa

Skriv en essä (ca 600 ord) där du diskuterar hur en specifik religion ställer sig till ett aktuellt moraliskt dilemma i dagens samhälle.

Fördjupningsuppgift

För en fördjupningsuppgift kan eleverna välja att undersöka relationen mellan en specifik religiös tradition och dess etiska ställningstaganden i samband med ett aktuellt dilemma, exempelvis lagar kring abort eller vård i livets slutskede. Syftet är att avtäcka komplexiteten i de religiösa perspektiv som finns inom etiska frågor.

Förslag för nästa lektion

Tema: Religion och etik i vardagen. Nästa lektion kan fokusera på hur religiösa och etiska värderingar påverkar vanliga människors vardagliga beslut och handlingar, inklusive hur dessa värderingar kan påverka samhällsuppfattningar och politiska beslut. Denna lektion är relevant eftersom den kopplar samman det teoretiska med det praktiska och ger eleverna möjlighet att applicera sina kunskaper om etik i verkliga situationer. Kunskapskraven för en djupare förståelse av etik och dess tillämpningar kommer att vara centrala.

Förberedelser

- Förbereda exempel på moraliska dilemman för diskussioner och presentationer.
- Samla information om olika religiösa synsätt på dessa dilemman för att främja diskussion.
- Utarbeta en presentation som belyser kopplingen mellan etik och religion.